

VIẾT

VIẾT BÀI VĂN KỂ LẠI MỘT TRẢI NGHIỆM CỦA EM (5 tiết)

HOẠT ĐỘNG 1: Giới thiệu kiểu bài và tìm hiểu yêu cầu đối với bài văn kể lại một trải nghiệm

Mục tiêu:

- Xác định kiểu bài văn tự sự kể lại một trải nghiệm mà các em đã viết trong bài 1.
- Trình bày yêu cầu đối với bài văn kể lại một trải nghiệm.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Giới thiệu kiểu bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yêu cầu HS nhắc lại kiểu bài. - GV hướng dẫn HS nhớ lại và chia sẻ trải nghiệm đã viết ở bài 1. - Dẫn vào bài học: <i>Các em sẽ tiếp tục viết về trải nghiệm đáng nhớ. Bài học này giúp em củng cố và phát triển kĩ năng viết bài văn tự sự.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - HS nhắc lại kiểu bài. - Một số HS chia sẻ ngắn gọn trải nghiệm mà các em đã viết trong bài 1. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhắc lại được kiểu bài: bài văn kể lại một trải nghiệm. - Hiểu được yêu cầu cao hơn của việc viết bài văn tự sự ở bài học này.
<p>2. Tìm hiểu các yêu cầu đối với bài văn kể lại một trải nghiệm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày các yêu cầu cơ bản của bài văn tự sự đã học ở bài 1. - GV cho HS đọc yêu cầu bài văn kể lại trải nghiệm, SGK tr.77. - GV hướng dẫn HS phát hiện được yêu cầu mới và nâng cao hơn việc viết bài văn tự sự ở bài học này. 	<ul style="list-style-type: none"> - Một số HS nhắc lại các yêu cầu cơ bản của bài văn tự sự đã học ở bài 1. - Cả lớp nghe và nhận xét. - Đọc yêu cầu. - Nêu yêu cầu mới và nâng cao hơn việc viết bài văn tự sự ở bài học này. Các HS khác nhận xét, bổ sung. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhắc lại được yêu cầu của bài văn tự sự đã học ở bài 1: <ol style="list-style-type: none"> Được kể từ người kể chuyện ngôi thứ nhất. Giới thiệu được trải nghiệm đáng nhớ. Tập trung kể sự việc xảy ra. Thể hiện được cảm xúc của người viết trước sự việc được kể. - Nêu được được các yêu cầu mới, cao hơn của việc viết bài văn tự sự ở bài học này: vẫn có các yêu cầu 1, 2, 3 như trên và khác ở yêu cầu 4, 5, 6: <ol style="list-style-type: none"> Sắp xếp các sự việc, chi tiết theo trình tự hợp lí.

	<p>5. Sử dụng các chi tiết miêu tả cụ thể về thời gian, không gian, nhân vật và diễn biến câu chuyện.</p> <p>6. Thể hiện được cảm xúc của người viết trước sự việc được kể; rút ra được ý nghĩa, sự quan trọng của trải nghiệm đối với người viết.</p>
--	--

HOẠT ĐỘNG 2: Đọc và phân tích bài viết tham khảo

Mục tiêu: Phân tích bài viết tham khảo, thu thập tự liệu chuẩn bị cho quá trình viết bài văn kể lại một trải nghiệm.

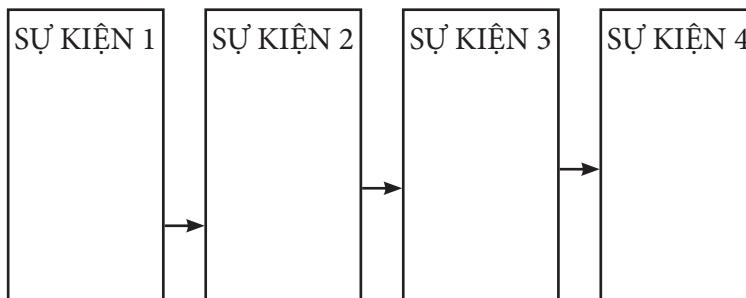
Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Đọc bài viết tham khảo</p> <ul style="list-style-type: none"> – GV cho HS đọc nối tiếp bài viết tham khảo <i>Trải nghiệm buồn của tôi</i>, SGK tr.77, 78, 79. – GV giới thiệu bài viết. – Lưu ý HS đọc: theo dõi các yếu tố của bài văn tự sự kể lại một trải nghiệm của bản thân. 	<ul style="list-style-type: none"> – Một số HS đọc nối tiếp bài viết tham khảo. – Theo dõi các hộp chỉ dẫn. 	<ul style="list-style-type: none"> – Đọc to, rõ ràng. – Theo dõi được các yếu tố thể hiện yêu cầu của bài viết về một trải nghiệm của bản thân.
<p>2. Phân tích bài viết tham khảo</p> <ul style="list-style-type: none"> – GV hướng dẫn HS thảo luận nhóm 4 và hoàn thành <i>Phiếu học tập</i>. – GV quan sát HS trong quá trình thảo luận nhóm và hỗ trợ (nếu cần). – GV yêu cầu các nhóm trình bày kết quả. – GV nhận xét và thống nhất nội dung. 	<ul style="list-style-type: none"> – Làm việc nhóm 4 HS, hoàn thành <i>Phiếu học tập</i>. – Các thành viên nhóm trao đổi, thống nhất câu trả lời và ghi vào phiếu. Có thể nhờ GV hỗ trợ nếu gặp khó khăn. – Đại diện nhóm trình bày. Các nhóm khác nhận xét, bổ sung. 	<p>Trình bày được những nội dung sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Người kể chuyện xưng “tôi”: <i>Tôi có nhiều trải nghiệm... Nhưng tôi vẫn muốn kể lại...</i> – Đoạn mở bài đã giới thiệu đây làm một trải nghiệm buồn, có ý nghĩa với người viết. – Các sự việc đã xảy ra: (1) Bản tổng hợp đầu năm học “tôi” đã chuẩn bị rất công phu bị ai đó vẽ nguệch ngoạc vào.

PHIẾU HỌC TẬP

Nhiệm vụ: Đọc bài viết tham khảo *Trải nghiệm buồn của tôi*, phân tích bài viết mẫu.

STT	CÂU HỎI	Ý KIẾN
1	Vì sao em biết câu chuyện này được kể theo ngôi thứ nhất?	
2	Phần nào, đoạn nào của bài viết giới thiệu câu chuyện?	
3	Bài viết kể về trải nghiệm gì? Hãy tóm tắt bằng sơ đồ bên dưới.	
4	Những từ ngữ nào cho thấy câu chuyện được kể theo trật tự thời gian và quan hệ nhân quả?	
5	Những chi tiết nào miêu tả thời gian, không gian, nhân vật và diễn biến câu chuyện?	
6	Từ ngữ thể hiện cảm xúc của người viết.	
7	Dòng, đoạn nào chỉ rõ lí do đây là trải nghiệm có ý nghĩa với người viết?	

TÓM TẮT CÂU CHUYỆN

(2) Tôi nghĩ chắc chắn Duy là thủ phạm nhưng Duy khóc, không nhận lỗi.

(3) Tuấn đã đứng lên nhận lỗi trước cô giáo và cả lớp.

(4) Tôi xấu hổ và ân hận vì lỗi lầm của mình.

– Câu chuyện được kể theo trật tự thời gian (*Sáng thứ Hai, đúng lúc ấy, lúc quay vào, khi cô chủ nhiệm vào lớp, về nhà...*); quan hệ nhân quả (*thoáng nhìn thấy Duy nghĩ là Duy đã vẽ, hiểu lầm Duy, ân hận*).

– Chi tiết miêu tả thời gian, không gian: *chuyện xảy ra vào cuối tháng 9, năm tôi học lớp 6; tôi sầm sập chạy ra ngoài sân...*

– Từ ngữ thể hiện cảm xúc: *xấu hổ, ân hận, buồn, sợ hãi...*

– Ý nghĩa của trải nghiệm: *Tôi giữ nó trong trí nhớ như một lời nhắc nhở bản thân.*

HOẠT ĐỘNG 3: Thực hành viết theo các bước

Mục tiêu:

- Xác định các bước viết bài văn kể lại một trải nghiệm của bản thân.
- Viết bài văn hoàn chỉnh kể lại một trải nghiệm của bản thân; dùng người kể chuyện ngôi thứ nhất chia sẻ trải nghiệm và thể hiện cảm xúc trước sự việc được kể.
- Rèn luyện và phát triển kĩ năng viết bài văn tự sự (tiếp nối bài 1).

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Trước khi viết</p> <p>a) <i>Xác định mục đích viết và người đọc</i></p> <p>– GV hướng dẫn HS quan sát hộp chỉ dẫn và phát biểu ý kiến.</p>	<p>– HS xác định mục đích viết và người đọc.</p>	<p>– Xác định được:</p> <p>+ Mục đích viết: chia sẻ với người đọc một kinh nghiệm trong cuộc sống và thể hiện bản thân.</p> <p>+ Người đọc: là thầy cô, bạn bè và những người quan tâm đến trải nghiệm em chia sẻ.</p>
<p>b) <i>Lựa chọn đề tài</i></p> <p>– GV hướng dẫn HS lựa chọn đề tài bằng kĩ thuật công não (nói) và gợi ý cho HS nếu cần.</p> <p>c) <i>Tìm ý cho bài viết</i></p> <p>– GV hướng dẫn HS tìm ý bằng kĩ thuật 5W1H và cách hình dung, tưởng tượng, sử dụng kỉ vật, phỏng vấn.</p>	<p>– Suy nghĩ và nêu đề tài để GV góp ý.</p> <p>– Lựa chọn đề tài cho bài viết:</p> <p>+ Nhớ về các trải nghiệm vui vẻ, hạnh phúc hoặc trải nghiệm buồn, trải nghiệm nghiêm khiến bản thân thay đổi</p> <p>+ Chia sẻ về những sự việc quan trọng đã xảy ra với bản thân và lựa chọn đề tài cho bài viết.</p> <p>– HS vận dụng kĩ thuật 5W1H. Hình dung, tưởng tượng trải nghiệm hoặc phỏng vấn bạn người liên quan đến trải nghiệm để thu thập thông tin.</p> <p>– Ghi lại các nội dung theo <i>Phiếu tìm ý</i>.</p>	<p>– Chia sẻ được một cách rõ ràng về trải nghiệm vui vẻ, hạnh phúc hoặc trải nghiệm buồn,... và những điều trải nghiệm khiến bản thân thay đổi: một lần thất bại, hành trình khám phá...</p> <p>– Lựa chọn được đề tài cho bài viết của mình.</p> <p>– Tìm được các ý cho bài viết bằng cách sử dụng các kĩ thuật.</p>
<p style="text-align: center;">PHIẾU TÌM Ý</p> <p style="text-align: center;"><i>Họ và Tên:..... Lớp:...../</i></p> <p>Nhiệm vụ: Tìm ý cho bài viết Kể lại một trải nghiệm của bản thân.</p> <p>Gợi ý: Để nhớ lại các chi tiết, hãy hình dung, tưởng tượng; sử dụng kỉ vật; phỏng vấn và ghi lại các nội dung vào cột bên phải.</p>		

<p>Đó là câu chuyện gì? Xảy ra khi nào? Ở đâu? Câu chuyện đó liên quan đến ai?</p>	<p>.....</p>	
<p>Nhắm mắt lại và hình dung về câu chuyện trong trí nhớ của em, viết nhanh những gì xuất hiện trong tâm trí em bằng cụm từ hoặc câu ngắn.</p>	<p>.....</p>	
<p>Các kỉ vật (nếu có) liên quan đến câu chuyện kể gợi lại cho em những điều gì đã qua?</p>	<p>.....</p>	
<p>Em hãy phỏng vấn (nếu có thể) người liên quan đến câu chuyện của mình. Ghi lại thông tin vào cột bên phải.</p>	<p>.....</p>	
<p>Cảm xúc của em khi nhớ lại trải nghiệm đó.</p>	<p>.....</p>	
<p>Trải nghiệm đó có ý nghĩa với em như thế nào?</p>	<p>.....</p>	
<p><i>d) Lập dàn ý cho bài viết</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS sắp xếp các thông tin đã có thành dàn ý. - GV quan sát HS làm dàn ý và hỗ trợ nếu cần. <p>2. Viết bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - HS viết bài tại lớp. - GV hướng dẫn HS tự chỉnh sửa bài viết. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 HS đọc trước lớp dàn ý bài văn trong SGK tr.80. - Sắp xếp các thông tin và ý tưởng đã tìm được ở Phiếu tìm ý thành một dàn ý. - Chia sẻ dàn ý với bạn bên cạnh, góp ý và chỉnh sửa cho nhau. - Viết bài cá nhân. - Rà soát các yêu cầu của bài văn kể lại trải nghiệm của bản thân. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lập được dàn ý 3 phần rõ ràng, đảm bảo nội dung viết: + Giới thiệu sự việc, thời gian, không gian xảy ra câu chuyện và nhân vật có liên quan. + Kể lại các sự việc theo trình tự hợp lí. + Nêu cảm xúc của người viết và rút ra ý nghĩa, sự quan trọng của trải nghiệm đối với bản thân.

<p>3. Đọc soát bài</p> <p>– GV hướng dẫn HS tự chỉnh sửa bài viết của mình.</p>	<p>– HS đọc lại bài và tự chỉnh sửa.</p> <p>+ Đối chiếu với dàn ý, bổ sung các nội dung còn thiếu.</p> <p>+ Kiểm tra chính tả, lỗi dùng từ, đặt câu, cách trình bày đoạn văn.</p>	<p>– Viết được bài văn hoàn chỉnh đảm bảo các yêu cầu mới, nâng cao ở bài viết này:</p> <p>+ <i>Sắp xếp các sự việc, chi tiết theo trình tự hợp lí.</i></p> <p>+ <i>Sử dụng các chi tiết miêu tả cụ thể về thời gian, không gian, nhân vật và diễn biến câu chuyện.</i></p> <p>+ <i>Thể hiện được cảm xúc của người viết trước sự việc được kể; rút ra được ý nghĩa, sự quan trọng của trải nghiệm đối với người viết.</i></p> <p>– Chỉnh sửa được bài viết theo hướng dẫn.</p>
--	---	---

HOẠT ĐỘNG 4: Trả bài – Chỉnh sửa bài viết

Mục tiêu: Trả bài viết, chỉnh sửa bài viết theo các yêu cầu đối bài văn chia sẻ một trải nghiệm.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập	
<p>1. Trả bài</p> <p>– GV trả bài cho HS và hướng dẫn chỉnh sửa bài viết.</p> <p>– GV yêu cầu HS rà soát, đánh giá bài viết theo các tiêu chí trong bảng gợi ý SGK tr. 81.</p>	<p>– HS làm việc cá nhân, đọc bài viết của mình, chú ý nhận xét của GV.</p> <p>– HS đối chiếu nội dung bài với bảng hướng dẫn chỉnh sửa trong SGK và sửa lỗi.</p> <p>– Một số HS chia sẻ phần chỉnh sửa bài viết của mình.</p>	<p>– Đánh giá được bài viết theo yêu cầu:</p> <ol style="list-style-type: none"> Được kể từ người kể chuyện ngôi thứ nhất. Giới thiệu được trải nghiệm đáng nhớ. Tập trung kể sự việc xảy ra. Sắp xếp các sự việc, chi tiết theo trình tự hợp lí. Sử dụng các chi tiết miêu tả cụ thể về thời gian, không gian, nhân vật và diễn biến câu chuyện. 	
Tiêu chí đánh giá			
Yêu cầu	Đánh giá		Chỉnh sửa nếu chưa đạt
	Đạt	Chưa đạt	
Giới thiệu trải nghiệm.			Viết câu giới thiệu câu chuyện định kể.
Từ ngữ xưng hô nhất quán.			Dùng nhất quán một từ ngữ xưng hô.

<p>Tập trung sự việc xảy ra.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Bổ sung thông tin cần thiết: thời gian, địa điểm,... - Lược bỏ chi tiết thừa, dài dòng, không tập trung vào câu chuyện. 	<p>6. Thể hiện được cảm xúc của người viết trước sự việc được kể; rút ra được ý nghĩa, sự quan trọng của trải nghiệm đối với người viết.</p>
<p>Sắp xếp sự việc, chi tiết theo trình tự hợp lí.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Sắp xếp lại sự việc, chi tiết. - Bổ sung từ ngữ liên kết sự việc, chi tiết. 	
<p>Có các chi tiết miêu tả cụ thể về:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thời gian - Không gian - Nhân vật - Diễn biến câu chuyện. 		<p>Bổ sung chi tiết còn thiếu.</p>	
<p>Thể hiện cảm xúc trước sự việc được kể.</p>		<p>Bổ sung từ ngữ thể hiện cảm xúc.</p>	
<p>Lí giải được ý nghĩa, sự quan trọng của trải nghiệm.</p>			
<p>Chính tả và diễn đạt.</p>		<p>Sửa lỗi dùng từ, đặt câu.</p>	
<p>2. Đọc bài văn và góp ý cho nhau</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV tổ chức cho HS làm việc theo nhóm, đọc bài viết của mình và góp ý cho nhau. - GV quan sát, gợi ý cho các nhóm nếu cần hỗ trợ. - GV lựa chọn một bài viết để đọc và nhận xét, rút kinh nghiệm chung cho cả lớp. 		<ul style="list-style-type: none"> - Từng HS trong nhóm đọc bài viết của mình, các bạn khác nghe và góp ý. - HS nghe đọc bài, nhận xét, góp ý. Rút ra kinh nghiệm cho bản thân. 	<ul style="list-style-type: none"> - Góp ý được cho nhau và rút ra được kinh nghiệm viết bài văn kể lại một trải nghiệm theo gợi ý từ phiếu chỉnh sửa bài cho bạn.

PHIẾU CHỈNH SỬA BÀI CHO BẠN

Họ và tên người chỉnh sửa:

Họ và tên tác giả câu chuyện:

Nhiệm vụ: *Em hãy đọc câu chuyện của bạn và giúp bạn hoàn chỉnh bài viết bằng cách thực hiện những nhiệm vụ dưới đây.*

1. Tôi thích điểm gì ở bài viết này? Vì sao?

.....

2. Nội dung câu chuyện đã được sắp xếp theo trình tự hợp lí chưa? (Nếu chưa, hãy nêu rõ ý nào chưa hợp lí.)

.....

3. Bài viết có nhất quán về ngôi kể (xưng “tôi” hoặc “em”) không?

.....

4. Tôi nghĩ cần bổ sung các chi tiết cụ thể, rõ ràng để miêu tả thời gian, không gian, nhân vật và diễn biến câu chuyện. Đó là:

.....

5. Những từ ngữ thể hiện cảm xúc của người viết trước sự việc được kể có thể bổ sung thêm cho bài viết là:

.....

6. Điều tôi muốn khuyên người viết là:

.....